

Befejeződik az utolsó OKJ Textiltisztító és textilszínező felnőttképzés – Kezdődik a felkészítés a szakképesítésre

Kutasi Csaba

A lezárult képzés

A TMTE 2020. szeptember 15-én beindította az újabb, 2020/21 tanéves 32 542 02 OKJ-számú modulrendszerű Textiltisztító és textilszínező felnőttképzését, amely hosszú évek után – ebben a formában – az utolsó volt. Tizenöt fő végezte tanulmányait az eddigi elméleti-gyakorlati képzések váltakozásával. Az *elméleti órákat* továbbra is a TMTE székhelyén tartjuk. A *tisztító gyakorlat* a Teka-Mini Kft. tisztítószalonjában (Budapest, V. Arany János u. 34.) folyt, amit a Corinthia Hotel mosodájának és a Szőnyeg Express Kft.-nek meglátogatása egészített ki. A *textiliák színezése*, elő- és utókezelése, ill. kikészítése, valamint az anyagvizsgálat tárgykörökben a gyakorlati képzés most is a Sinka és Társa Kft.-nél zajlott.

Szokás szerint hetenkénti váltással az elméleti- és gyakorlati foglalkozások követték egymást 2021. március első hetéig. A Covid-19-járvány újabb hulláma következtében kihirdetett járványügyi vészhelyzet nem tette lehetővé az ütemezett kontaktórás elméleti és gyakorlati képzés folytatását. Így március 9-től április 13-ig minden kedden *online elméleti* órákra került sor, viszont április 21-től június 9-ig hetenként szerdai napokon a hallgatók *személyes részvételével gyakorlati* foglalkozásokkal folyt a képzés. Június 15-én volt a nyári szünet előtti utolsó, jelenléti elméleti képzés. Szeptember 7-től az eredeti ütemezéssel folytatódott tovább a képzés.

A modulzáró vizsgákat minden hallgató eredményesen végrehajtotta, a járvány miatt öszre halasztott beszámoló is sikeresen zárultak. Így a 11497-12 Foglalkoztatás I., a 11499-12 Foglalkoztatás II. és a 11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság modulból, továbbá a 11367-16 Textilipari alap- és segédanyagok, textiltermékek tananyag egységből, valamint a 11370-16 Textiliák

mosása, vegytisztítása, műveletei és gépei anyagrészből a modulzáró vizsgákat valamennyien teljesítették a hallgatók. A 11368-16 Textiliák elő- és utókezelése, és a 11369-16 Textiliák színezése és tulajdonságjavító műveletek gyakorlati modulzáró vizsgái október végén fejeződtek be. A sikeres modulzáró vizsgákat követően az *állami szakmai vizsgabiztosság* előtt teendő komplex szakmai vizsgára lapzártánk után kerül sor, amelyet a Nemzeti Szak- és Felnőttképzési Hivatal szervez. A 2021. november 10-i komplex szakmai vizsgán a gyakorlati vizsgatevékenységet a „Textiliák elő- és utókezelése; színezése, mosása” c. anyagrészekből elsajátított gyakorlati ismeretek jelentik, a november 16-i szóbeli vizsga a „Textilipari alap- és segédanyagok, textiltermékek” tárgykör anyagára épül.

Az új képzési rendszer

Közismert, hogy az Országos Képzési Jegyzék (OKJ) helyett tavaly bevezették a *Szakma Jegyzéket* (SZJ), ebben 25 ágazatot felölelve összesen mindössze 174 féle szakképzettség kapott helyet. Ezek képezik a szakképzést, amelyek szakképzettséget adnak. Az eddig iskola-rendszeren kívüli képzéseket – így a Textiltisztító és textilszínező képzést is – mind kivették a korábbi OKJ-ból, amelyek ezután a munkaerőpiaci képzéseseken belül *szakképesítést nyújtó* kategóriába kerültek. Az SZJ-ből kihagyott felnőttképzések már nem biztosítanak szakmunkásbizonyítványt, hanem alacsonyabb szintű – igaz államilag elismert – *képesítő bizonyítványt* eredményeznek. A szakmai képzés keretében kerülhetett sor a korábbi OKJ-s szakma és vizsgakövetelményt (SzVK) mintegy felváltó külön *program követelmény* (PK) összeállítására, amelyet egyesületünk munkatársa végzett.

Az új, 07233004 számú *Textiltisztító és textilszínező* program követelmény alapján általunk elkészített – és a szakértő részéről jóváhagyott – képzési programmal indult a TMTE szervezésében 2021. október 12-én a szakképesítésre felkészítő felnőttképzés, amely a következő tananyagegységekből épül fel:

- *Textiltermék-ismeret* (textilalanyagok és kellékek, ruházati bőrök, szőrmék, darabszőnyegek; nyersanyag-összetétel azonosítási módok, szintartósági vizsgálatok).
- *Tisztítástechnológiai és gépüzemeltetési ismeretek* (szennyeződésfajták, vízminőségi tényezők, vegyszerek és segédanyagok ismerete, tisztítóüzemi alapgépek és kiegészítő berendezések és ezek kezelése, mosófűrdők manuális összeállítása és az automata adagolók kezelése, munkahelyi biztonság és egészségvédelem, textiltermékek minőségmegóvása és -ellenőrzése, ügyfélforgalmi ismeretek).
- *Színezéstechnológiai ismeretek* (nyersanyag-összetétel szerinti színezhetőség és átszínezhetőség, vízminőségi kritériumok, színezékek, vegyszerek és segédanyagok ismerete, színezőüzemi alapgépek, szárító berendezések és kezelésük, szakmai számítások, színezőfűrdők összeállítása, munkahelyi biztonság és

A 2020/21 tanévben tanulmányukat folytatók és az oktatók egy része a gyakorlati textiltisztítás tárgyú modulzáró vizsga után

egészségvédelem, termék minőségmegóvása és színhűségellenőrzése, szintartóságvizsgálat és igény szerinti utánkezelés).

A Textiltisztító és textilszínező szakképesítésre felkészítő képzés időtartama 320 óra. minden tananyagegységénél szerepelnek az egyes szakmai részfeladatok, a hozzájuk tartozó „tudás-képesség-attitűd-autonómia és felelősségvállalás” fogalomkategóriák kifejtésével.

A kontaktórás elméleti és gyakorlati képzések végén a képzőintézménynél – a tananyagegységek zárásaként különböző formákban – írásbeli, gyakorlati, ill. projekt-feladat megoldási számokrésekkel történik az értékelés. Az eredményes szakképesítésre való felkészítés követelményeinek igazolásáról a felnőttképző intézmény részéről

kiállított, a felnőttképzési adatszolgáltatási rendszerben szereplő *tanúsítvány* szolgál. Így bocsátható a hallgató a *Budapesti Komplex Független Vizsgaközpont* (amelyet a Nemzeti Akkreditáló Hatóság a NAH-12-0005/2021 számon személytanúsító szervezetként vett nyilvántartásba) által szervezett képesítő vizsgára.

- Az *írásbéli vizsgán* Textiltermék-ismeret, tisztítás- és színezéstechnológia, gépismeret feladatsor megoldására kerül sor. A tesztek megoldása során, igaz-hamis állítás eldöntése, feleletválaszok párosítása, ábrafelismerés, valamint rangsoroló feladatok szerepelnek.

- A *projektfeladat* két egységből áll, egyrészt tisztítási tevékenység, másrészt laboratóriumi színbeállítási feladat végrehajtása. A gyakorlati feladatok elvégzése után ezek szóbeli bemutatásával zárul a számonkérés.